СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 141. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 25-го ЛИПНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS ; JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 25, 1987 No. 141. VOL. XCIV.

ЗВІЛЬНИЛИ М. ГОРИНЯ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Як інформує Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи 3-го липня 1987 року звільнено із 36-го табору важкої праці літератора і психолога Михайла Гориня, дев'ять років перед закінченням його терміну.

М. Горинь

Подробиць його звільнення досі не відомо, як інформує Надія Світлична, не відомо чи він був змушений підписати якусь заяву, чи це звільнення наступило як потвердження офіційних заяв про звільнення в'язнів. М. Горинь перейшов весною серцеву атаку і його перевезли тоді із табору до лікарні у Львові для лікування. У Львові від нього вимагали підписати заяву, що він не буде продовжувати дисидентської праці ,а тоді його звільнять із кари. Він однак відмовився від того і в травні його знову перевезли до горезвісного табору праці ч. 36.

У неділю, 5-го липня ц.р., він повернувся до Львова, де живе його дружина Ольга. Вони обоє є важко хворі.

М. Горинь був арештований 3-го грудня 1981 року і засуджений 14 травня 1982 року на 10 років важкого режиму в таборі праці та на п'ять років заслання за „протисовєтську пропаганду". Це був вже другий його присуд, бо вперше він був ув'язнений від 1965 до 1972 року. В часі свого ув'язнення в Мордовії він написав багато статтей на тему колонізації України, які були поміщені у самвидаві .За це його декілька разів ув'язнювали в одиночці.

Після першого звільнення з карного табору М. Горинь, який закінчив філологічний факультет у Львові та викладав українську літературу, мову і психологію, він міг виконувати лише працю звичайного робітника.

Е. Волошин очолює Об'єднання Сеньйорів УНС

Союзівка. — Сеньйори Українського Народного Союзу відбули свій 13-ий річний з'їзд тут на оселі УНС від 14-19-го червня ц.р. На голову об'єднання обрано Евгена Волошина з Янгставну, Огайо.

Конференцію розпочато в неділю, 14-го червня ц.р., реєстрацією у вестибюлі головного будинку Союзівки, що справно проходила під зарядом Галини Чорномаз і Мирослави Повх. Головним промовцем на привітальному бенкеті був інж. Степан Куропась, який теж представив всіх присутніх головних урядовців УНСоюзу.

У понеділок, 15-го червня ц.р., присутні вислухали Службу Божу в пам'ять померлих членів і за здоров'я живучих. Конференцію відкрив голова С. Куропась, який перевів вибір Президії в такому складі: предсідник — Ірина Руснак, заступник предсідника — Данило Слободян, секретар (україномовний) — Степан Мартюк секретар (англомовний) — Марія Бобечко.

Заразом вибрано й ряд комісій: резолюційну — д-р Р. Барановський, д-р Р. Борковський і мгр І. Базарко; номінаційну — д-р О. Волянський, І. Лаба та М. Ольшанський; верефікаційну — М. Повх, Г. Чорномаз і С. Барановська.

По полудні члени Управи звітували про свою діяльність в минулому році, дискусія в більшості була на тему житлових приміщень для сеньйорів на Союзівці.

У вівторок, 16-го червня ц.р., дискутовано над приділенням датків для інших установ та про пляни на майбутнє. Після полудня д-р О. Волянський запропонував листу кандидатів до Управи на 1987-88 роки в такому складі: голова — Е. Волошин, містоголова — Д. Слободян, містоголова — Ю. Лаба, україномовний секретар — С. Мартюк, англомовний секретар — М. Бобечко, референт преси В. Барагура, а до Контрольної комісії — д-р О. Волянський, В. Сенежак і М. Ольшанський. Окружні репрезентанти: М. Кавка на Пенсильванію, М. Ольшанський на Іллиной, С. Чорномаз на Ню Джерзі, п-ні Літепло на місто Ню Йорк, д-р Р. Борковський стейт Ню Йорк, М. Бобечко на Огайо та І. Лаба на стейти Нової Англії. Запропонованих кандидатів вибрано одноголосно.

Вечором присутні оглядали фільм про Японію, а опісля при ватрі співали українських пісень під проводом д-ра О. Волянського і С. Чорномаза.

В середу, 17-го червня ц.р., відбулися дві цілоденні прогульки, одна на оглядини Гантеру, а друга до винярні та на виставку бджіл. При цій нагоді запропоновано, щоб на другий рік влаштувати прогульку до Джерзі Сити на оглядини Головної Канцелярії УНС.

У четвер, 18-го червня ц.р. перед полуднем д-р Р. Борковський виголосив доповідь п.н. „Від Константина Великого до Володи-

(Закінчення на стор. 3)

ЗАБАВА ЦУК В ГАНТЕРІ

Гантер, Н. Й. — В суботу, 1-го серпня ц.р., в мотелю „Ксеня" відбудеться забава з танцями. Гратиме ансамбль Олеся Кузишина. Крім смачного буфету, холодних й гарячих напитків, буде також розіграш оригінальної ілюстрації Галини Мазепи до книжки Миколи Понеділка. Весь дохід призначений для Центру Української Культури в Гантері під керівництвом д-ра Ігоря Соневицького. Початок о год. 9-ій вечора.

Менор коледж знов плянує Український Фестиваль

Дженкінтавн, Па. — Український Фестиваль Менор Джуніор коледжу відбудеться в неділю, 4-го жовтня ц.р., від полудня до год. 6-ої вечора. Фестиваль відбудеться тут на посілостях Менор Джуніор коледжу при Факс Чейс ровд і Форест авеню.

Фестиваль, який спонзорує Студійний Осередок Української Культури, включатиме програму музики, танців, пісень, показ вмілостей майстрів народного мистецтва, виставки їхніх виробів, „українські страви", ярмарок і мистецьку виставку.

Інформації про Український Фестиваль можна отримати від СОУК в Менор Джуніор коледжі, телефонуючи на число (215) 885-2360, екст. 64 або 66.

ЗАЯВА

ІЄРАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЗСА З ПРИВОДУ ВІДЗНАЧЕНЬ 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСІ-УКРАЇНИ

З відзначенням в 1988 році 1000-ліття Хрищення Київської Русі-України, Російська (Московська) Православна Церква, при очевидній згоді Совєтського уряду, почала енергійно й голосно переконувати західній світ, що 988 року київський вололар Володимир Великий охристив російський народ і що Російська Православна Церква являється прямою і єдиною спадкоємницею Христової Церкви, яка заіснувала з тією датою на цій території. Тому Російська Православна Церква вважає, що вона єдина має право відзначувати цей великий ювілей, і вже від деякого часу дуже активно приготовляється до цього великого дня.

Ці ідеї провідники Російської Церкви поширюють при фінансовій допомозі безбожного совєтського комуністичного уряду в численних люксусових виданнях на різних мовах світу, при помочі радіо й телевізії та в різних заявах.

Ми, ієрархи Української Католицької Церкви в ЗСА, оцим заявляємо:

1. Пропаганда Російської Православної Церкви не згідна з історичною правдою і вона поширює в західньому світі фальшиві інформації про давню історію Київської Русі, сьогоднішньої України.

2. Поширюванням таких ідей, Московська Православна Церква пропагує в західньому світі ідеологію імперіялістичної царської Росії в комуністичному вигляді, для якої немає ані України, ані українського народу, ані українських Церков, а існує тільки Росія й Російська Православна Церква.

3. Таким поступуванням Російська Православна Церква помагає Росії присвоювати собі історію українського народу й українських Церков, разом з їхньою культурою і всіма їхніми духовними й мистецькими надбаннями.

4. Проти такого поступування речників Московської Православної Церкви в атеїстичному СССР, ми ієрархи Української Католицької Церкви в ЗСА, гостро протестуємо і заяляємо, що Москва з її Православною Церквою не має права присвоювати собі події хрищення Київської Русі — України київським володарем Володимиром Великим, бо тоді ані Москва ані Росія не існували, а й тепер Російська Православна Церква, виконуючи доручення атеїстичного уряду СССР, не має найменшого права говорити в імені християн-українців, нащадків тих, що в 988 році прийняли християнську віру.

Ми благаємо Всевишнього Творця й Покровительку України Пресвяту Богородицю, допомогти нашому народові та його Церквам гідно відзначити в 1988 році наш великий, святий і неповторний Ювілей Святого Тисячоліття в найщирішій подяці Господеві за неоцінений дар Христової Віри і Його спасаючої Благодаті.

Дано в Філядельфії,
дня 9-го липня 1987 року

† **Стефан, Митрополит**
Архиєпископ Філядельфійський
† **Василь, Єпископ**
Стемфордський
† **Іннокентій, Єпископ**
Епархії св. Миколая в Чикаго
† **Роберт, Єпископ**
Епархії св. Йосафата в Пармі

Комітет Тисячоліття в Бриджпорті конкретизує пляни

Бриджпорт, Конн. (І.Хом'як). — 11-го травня ц.р. тут створено Екзекутивний Комітет Тисячоліття, в склад якого входять представники від усіх трьох місцевих українських церков.

Присутніми на сходинах були отці: А .Джейкобс, настоятель української православної церкви Пресвятої Тройці, Іван Терлецький, адміністратор української католицької церкви Покрови Пресвятої Богородиці і Д. Кристофор, настоятель УПКЦ Святої Покрови.

Головою комітету вибрано Рому Гайду, а секретарем Миколу Івашкова. Гайда заявила, що всі засідання мають починатися „хвилиною Тисячоліття". Щоб гідно і достойно відзначити цей ювілей, рішено відбути чотири спільні святкування з відправленням Молебнів в кожній із згаданих Церквах. Ювілей Тисячоліття — це важна і неповторна подія в житті українського народу, тому , завданням ювілейних святкувань, заявила Гайда, є не тільки познайомити суспільство з історичним фактом хрищення українського народу, але теж провести релігійну обнову українського народу.

Для більшого спопуляризування ювілейних святкувань рішено запросити як почесних членів з церковного і політичного світу осіб, що цікавляться справами Церкви, та визначних представників державних, громадських, наукових інституцій чи фінансових підприємств. Публічне торжественне відкриття ювілейного року має відбутися в січні 1988 року спільним Йорданським водосвяттям при хресті, зробленім з льоду у публичному парку Бирдслі із співучастю інших християнських спільнот, а саме: Церквами Греко-Православною, Римо-Католицькою, Протестантською та Баптистською, до якої належать чорні, християни, що особливо виявили щире співчуття у поминаню трагедії Великого голоду в Україні. Ціла та святочна церемонія буде оголошена в українській і американській пресі для успішної інформації неукраїнського світу. Для більшого розреклямування Ювілею Тисячоліття будуть виставлені відповідні таблиці перед церквами, видані брошурки, памфлети про кожну українську місцеву християнську громаду з інформаціями з літургічного і церковного життя.

У підготові до святочних відзначень цієї події комітет користає з праць Гарвардського Проєкту і тому фінансово підтримує ту установу. В тій цілі рішено влаштувати бенкет під кінець квітня з доходом призначеним на Гарвардський Проєкт.

В програмі імпрез у вересні 1988 року є включена виставка чудотворних ікон з України, які є власністю Ярослави Кіналь з Ню Йорку, та концерт літургічної музики професійного хору „Музікус Бортнянський" з Торонто, диригентом якого є Мирон Максимів.

Фінансова комісія займеться придбанням грошей на покриття видатків, зв'язаних з переведенням ювілейних святкувань Тисячоліття.

ЖИДІВСЬКА ПРЕСА ІНФОРМУЄ ПРО ДЖ. ТАННЕНБАВМА

Джерзі Сити, Н. Дж. — Жидівський тижневик, що появляється у Філядельфії, п.н. „Джуїш Експонент" з 10-го липня ц.р. помістив обширну статтю пера Артура Магіди, кореспондента „Балтимор Джуїш Таймс", на тему розкриття злочинів, що їх допустився жидівський капо Джейкоб Танненбавм у концентраційному таборі в Ґерліц.

Як пише цей журналіст, це є перший випадок, коли ОСІ, що досі розглядало різних людей під підозрінням коляборації з німцями з і знущання над жидами, в своїх розшуках спинилися на Танненбавмі і його ролі як жорстокого капо. ОСІ довго не могло рішитися, чи тут мають до діла справді із жидом, який так знущався над своїми одноплемінниками. Вкінці, однак, справа вийшла наяв коли хтось поінформував про ці доходження ОСІ, які тягнулися від 1979 року нюйоркський правничий журнал, а далі вже подала про це преса, радіо і телевізія.

А. Маґіда подає цілий ряд зізнань жидів, які були в концентраційному таборі в Ґерліц, про знущання Дж. Танненбавма, про його брутальність, знасилування молодих жидівок і численні вбивства. Усі ці зізнання подані із прізвищами, датами і точними фактами. Він також згідно із зізнанням свідків висилав сотки жидів до газових камер.

Деякі із тих свідків до сьогодні не можуть забути цього, що Танненбавм виробляв, і що далеко переходило його завдання як капо у своїй жорстокості .Один із свідків стверджує, що він радо відтинав би Танненбавмові кожного дня один палець, щоб показати йому, що це значить бути таким садистом як він був у таборі. Інші уважають, що досить кари вже в тому, що справа вийшла на світло денне.

Не зважаючи на всі ті факти ОСІ не передало справи до органів справедливости ЗСА, так як було це у випадках не-жидів. Автор статті інформує, що деякі жидівські організації підозрівають, що опублікування справи Танненбавма було зроблене на те, щоб скомпромітувати ОСІ і розсварити жидівську громаду. „Але це не вдалося", — заявив один із провідників жидівської спільноти в ЗСА, тому що „жидівська спільність за тим, щоб судити кожного, що доконав злочини в часі голокосту, незалежно від їхнього етнічного і релігійного походження. Немає колективної вини, як також немає колективної невинности".

Тепер Дж. Танненбавм скривається і боїться показуватися, щоб на ньому не помстилися. Але для жидівської спільноти, як завважує жидівський журналіст, ціла ця справа не є приємна, помимо заяви провідника про покарання винних незалежно від етнічного походження. Вона роз'ятрює давні рани і показує глибину, до якої в часі голокосту знизилися не лише нацисти, але також жиди.

У СВІТІ

В РАЙОНІ ПІВДЕННОЛИВАНСЬКОГО міста Тір після чотиримісячної перерви відновилися сутички між бійцями шіїтської міліції Амаль і групами Палестинської Визвольної Організації. Очевидці повідомляють, що недалеко від Рашідії зав'язались артилерійські і ракетні перестрілки. За даними ливанської поліції, загинуло 5 осіб і 15 були поранені. З Тіру надійшли повідомлення про примусове виселення з міста 75 родин палестинських втікачів. Вояки Амаль змусили палестинців перебратися в напівзруйноване безлюдне містечко на побережжі Середземного моря. Речник Амаль на півдні Ливану Дауд Дауд спростував ці повідомлення, заявивши, що шіїти ніколи не застосовували тактики примусового переселення.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКІ ГАЗЕТИ повідомили, що уряд Східньої Німеччини відкличе деякі обмеження для поїздок з комуністичної Німеччини в демократичну. Наприклад, дітям дозволять їздити в Західню Німеччину з одним з батьків. Правда, другому — батькові або матері — доведеться залишитися вдома в ролі закладника. Відкликання деяких обмежень на поїздку в Західню Німеччину зв'язане з майбутньою візитою в Західню Німеччину лідера східньонімецьких комуністів Еріха Гонеккера, який має намір прибути в Бонн 7-го вересня. До того часу східньонімецький уряд дозволить еміґрувати в Західню Німеччину ще 20,000 своїх громадян.

СОВЄТСЬКА АМБАСАДА в японській столиці відмовились дозволити поліції допитати заступника торговельного представника Юрія Покровського, який, як твердять власті, купував у промисловця Мінору Сімізу документи, зв'язані з комп'юторною програмою, розробленою однією токійською компанією, що виробляє авіяційні прилади. Амбасада СССР довела до відома міністерство закордонних справ Японії, що не має наміру співпрацювати зі слідством. „Вони заявили міністерству закордонних справ, що ця історія виссана з пальця", — сказав речник токійської поліції. В совєтській амбасаді відбулася пресова конференція, на якій було сказано, що слідство в справі М. Сімізу має на меті антисовєтські цілі, щоб „догодити третій країні", тобто З'єднаним Стейтам Америки.

РЕЧНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ Франції повідомив, що іранський уряд заборонив французьким громадянам виїжджати з країни. Зокрема іранські власті не дозволили сісти на літак кільком французьким громадянам на летовищі у Теграні. У Парижі точно не знають, скільки французів хотіли вилетіти і чому їм не дозволили сісти в літак. Невідомо також, чи зможуть французи звернутися за допомогою у свою амбасаду. У відповідь на бльокаду іранської амбасади у Парижі „вартові ісламської революції оточили будинок французької амбасади в Теграні. Єдиною людиною, якій дозволяють виходити з будинку, є уповноважений у справах Франції П'єр Ляфранс.

У ВІВТОРОК, 21-ГО ЛИПНЯ, о першій годині ночі сікхські екстремісти напали на дім Сварана Сінгха, заступника секретаря Амрітсарського райкому комуністичної партії Індії. Шестеро озброєних терористів увірвалися в дім С. Сінгха і піднялися на дах, де спали він, його жінка, мати і дочка. Терористи відкрили вогонь з автоматів. Всі четверо були вбиті на місці. Потім вони відкрили вогонь по людях, що спали на веранді, вбили слугу Сінгхів і поранили двох батраків та двох інших дочок господаря, але його п'ятирічний син залишився живим. Як повідомляє поліція, перед тим, як втекти, терористи намагалися підпалити дім. Вважають, що Сінгх був вбитий за те, що брав участь у проведенні масової кампанії протесту проти сікхського екстремізму.

В КОНҐРЕСІ ЗІЗНАЄ ДЖ. ШУЛЦ

Дж. Шулц розказує про аферу Іран-контра.

Вашінґтон. — У четвер, 23-го липня, об'єднана слідча комісія Конгресу почала переслухання зізнань першого члена американського кабінету державного секретаря Джорджа Шулца. Після нього буде зізнавати секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер.

За словами Дж. Шулца, він лише з запізненням на десять місяців дізнався, що президент Роналд Реґен підписав три директиви, якими санкціонував продаж Іранові американської зброї з метою звільнення захоплених у Ливані громадян З'єднаних Стейтів. Шулц твердив, що він висловив свої заперечення проти цієї операції, однак потім не настоював, щоб Рада Крайової Безпеки тримала його в курсі таємних операцій з Іраном.

Минулого тижня колишній дорадник Президента в справах крайової безпеки віцеадмірал Джан Пойндекстер зізнавав, що Дж. Шулц не підтримав іранську операцію, але заявив, що „не дуже хоче бути в курсі всіх подробиць". „Розповідайте мені тільки те, що я повинен знати", сказав Шулц віцеадміралові ,якщо вірити державному секретареві.

У четвер Шулца запитали, чи говорив він комусь з працівників Адміністрації, що його не треба інформувати про цю операцію. „Я ніколи такої заяви не робив , відповів державний секретар. Я сказав Пойндекстерові, що хотів би бути в курсі справ, що було потрібне мені як державному секретареві для виконання моїх обов'язків, однак додав, що він не мусить інформувати мене з приводу технічних деталів операції".

За словами Шулца, він передбачав, що деталі операції рано чи пізно проникнуть в пресу, і не хотів, щоб в цьому обвинувачували його. Шулц зізнав, що понад рік не мав поняття про те, що після зустрічі савдійського короля Фагда з Р Реґеном Савдійська Арабія надала нікараґуанським партизанам допомогу у висоті 31 міл. дол. Лише під час переслухань у Конгресі державний секретар дізнався, що з просьбою надати „контрас" фінансову допомогу співробітники Білого Дому також зверталися до Таївaню і комуністичного Китаю.

Шулц сказав, що не мав ніякого поняття про використання частини грошей від продажу зброї Теґранові для допомоги нікараґуанським антисандіністам.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 22-ГО ЛИПНЯ Ц.Р., Палата Репрезентантів проголосувала законопроєкт, що має на меті оберегти від величезних оплат у випадку катастрофічних хворіб 31 мільйонів старших віком громадян і інвалідів. Кошти цього законопроєкту мають понести ті, які користають з програми медікер і це виходить на 40 відсотків старших громадян, бо інші будуть платити відносно малі ставки з огляду на їхні низькі прибутки.

ЩОБ ЗАПОБІГТИ ЗРОСТАЮЧІЙ кількості випадків в Ню Йорку, спричинених післанцями на роверах, оголошено на базі експерименатальній заборону їм їздити по трьох відомих авеню Ню Йорку — Парк, Медісон та 5-ій від 10-ої ранку до 4-ої по полудні кожного дня в тижні.

ЕЛЛІЙОТ ЕЙБРАМС, асистент Державного секретаря і відповідальний за латино-американські справи, виступив перед комісією Конгресу в справі позички для уряду Чіле. Його поява спровокувала одного конгресмена вийти із залі нарад, а інші настоювали на тому, щоб будь-які розмови з Ейбрамсом, проходили тільки під присягою. Всі ті застереження супроти Е. Ейбрамса тому, що він признався на зізнаннях Ірано-контра афери до свого попереднього крутійства перед Конгресом.

ЗГІДНО З ДАНИМИ, що їх подали федеральні урядовці, 305,000 імігрантів домагаються леґального статусу на підставі нового імігPаційного закону. „Ми, одначе, віримо, в наші попередні обрахунки, що біля 2-ох мільйонів осіб зголоситься продовж цього однорічного пляну", що розпочався 5-го травня ц.р.,як твердить Ален Нелсон, керівник Служби іміграції і натуралізації.

В ОБ'ЄМИСТОМУ ДОСЛІДЖЕННІ, виданому жінками Конгресу, говориться про те, що американські жінки досягли рекордових заробітків і політичних впливів, але в загальному жінкам ще дальше платять багато менше, як чоловікам за виконання однакової праці. Жінки отримують 68 відсотків заробіткової платні мужчин, стверджує це видання , як теж і те, що помимо заробіткової праці жінки дальше несуть відповідальність за домашню працю і виховання дітей.

У ТРЕНТОНІ, СТОЛИЦІ Ню Джерзі, губернатор Томас Кейн представив свої пляни на побудову Мистецького центру на 8,000 місць в Нюарку, що має стати другим найбільшим в країні. Лінкольн Центр в Ню Йорку має першенство, бо приміщує 11,000 глядачів. Кошт цього проєкту виносить 300 мільйонів дол., це разом із побудовою чотирьох регіональних центрів в Морріставні, Ню Бранзвику, Трентоні, та Черрі Гілл, половину з чого губернатор Кейн пропонує щоб покрили приватні корпорації, які дуже ентузіястично поставились до цього. Побудова такого центру в Нюарку може бути якраз стимулом до відродження цього найбільшого, але й найбіднішого міста в стейті.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to.
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Більше німці чи більше комуністи?

Шість років тому уряд Західньої Німеччини (Німецької Федеративної Республіки) запросив генерального секретаря німецької компартії Еріха Гонеккера, диктатора німецької сателітньої Східньої Німеччини, приїхати до Бонну на розмови про дальше покращання відносин між двома частинами штучно — за Потсдамським договором з 1945 року — поділеної країни. Але Москва на це не погоджувалася, лякаючися, що у розмовах між лідерами Західньої і Східньої Німеччин, ведених тією самою для обох сторін рідною мовою і гордими на тих самих велетнів німецької культури (Ґете, Шіллера, Гавптмана) всенімецький патріотизм виявиться сильнішим за партійний комунізм, дармащо його коріння теж жидівсько-німецьке (Карл Маркс, Лібкнехт, Роза Люксембурґ). Аж ось в минулому тижні проголошено, що — 1-го вересня ц.р. Еріх Гонеккер таки прибуде з офіційними відвідинами до Бонну. „Ню Йорк Таймс" з 19-го липня ц.р. в'яже ту зміну настанови Москви (бо без її згоди така візита не могла би відбутися) з недавніми офіційними відвідинами західньонімецького президента Вайцзекера у Москві: Західня Німеччина не може дозволити собі на бойкот СССР, бож вона перша відчула б на собі похід совєтської воєнної машини до Атлантику. Але західньонімецький канцлер Гельмут Коль, консервативний християнський демократ, не злякався совєтських „порад", насправді погроз Москви, та дав згоду на приміщення на території Західньої Німеччини 72-ох американських ракет типу Першінґ на близьку й середню віддаль.

Те гідне і відважне становище Гельмута Коля з'єднало йому популярність у німецькому народі, але й одночасно повчило Міхаїла Ґорбачова, що погрози і побрязкування шаблею (бо СССР війни не хоче) — не дають бажаних Москві наслідків. Тому Ґорбачов застосував супроти Західньої Німеччини особливу тактику, яка виявилася частинно успішною, тактику компліментів і на перший погляд — поступок. За цитованим „Ню Йорк Таймсом", Ґорбачов запевнив західньонімецького президента Вайцзекера, що СССР не має нічого проти перебування Західньої Німеччини в рядах НАТО. Ця ніби примирлива й толерантна тактика Ґорбачова має вже бажаний йому відгук у Західній Німеччині. Бо її міністер закордонних справ Ганс Дітріх Ґеншер, член коаліційної із християнськими демократами Вільної демократичної партії, заявив, що Західня Німеччина готова виректися згаданих 72-ох американських ракет типу Першінґ, якщо їх перебування на території Західньої Німеччини було б перешкодою для американсько-совєтського договорення про частинну редукцію стратегічної зброї в арсеналах обох сторін.

Справа ліквідації хоч би частини атомової зброї західнього бльоку НАТО була і є найбільшою перешкодою для переведення нової конференції на вершинах (зустрічі Реґена з Ґорбачовим), бо атомова зброя НАТО є практично єдиною рівновагою при існуванні велетенської суходільної потуги СССР. Отже при існуванні великих транспортових літаків, танків і панцерних возів совєти мають змогу куди швидше перекинути свої маси суходільного війська на захід, ані ж могли б це зробити ЗСА з-поза океану, чи інші мілітарно слабші члени НАТО, при чому Західній Німеччині Потсдамський договір заборонив мати сильне летунство і морську фльоту та обмежив суходільну армію.

Ґорбачов визнав, що Західня Німеччина „має право" бути членом НАТО і висилає Гонеккера до Бонну як свого роду свого, совєтського, посередника, щоб звести до нулі значення Західньої Німеччини в НАТО. Можна зарискувати твердження, що та посередницька місія не вдасться.

Тут треба добавити, що від середи, 22-го липня ц.р., зайшли великі зміни, якщо брати до уваги можливість покращання політичних відносин між Заходом, а в тому взаємин поміж урядами Західньої і Східньої Німеччин і Совєтським Союзом. Бо як повідомив у четвер, 24-го липня, „Ню Йорк Таймс", то в інтерв'ю поміж Ґорбачовим та кореспондентом індонезійського щоденника „Мердек" було сказано, що уряд СССР готовий погодитися на загальну заборону вживати ракети середнього і короткого засягу, а це вказує, на заіснування можливости прискорення зустрічі поміж президентом Реґеном та евентуального підписання умови щодо знищення ракет. А це як не як буде мати великий імпакт на відпруження політичної ситуації у світі.

Василь Сокіл

ВАЖКО ЙТИ ПРОТИ ТЕЧІЇ

У червні письменники України продовжували обговорювати важливі проблеми громадсько-політичного життя суспільства. На відкритих партійних зборах київської організації та на черговому пленумі правління Спілки Українських Письменників (СПУ) в центрі уваги були все ті ж питання, нерозв'язаність яких глибоко турбує літераторів країни. Серед цих питань головне й найпекучіше: майбутнє української мови, без повноправного становища якої неможливий розвиток культури в республіці.

Про це говорили доповідачі Борис Олійник на партійних зборах і Леонід Новиченко на пленумі. Вони і всі учасники обговорень знов і ще раз наводили разючі факти придушення мови сорокамільйонного народу. До чого довели його, якщо, скажімо, в Харкові лишилося дві українські школи, у Ворошиловграді, Чернігові, Донецьку — 0 (нуль!) а в столиці України Києві з 274 середніх шкіл українських... аж 34? Говорячи далі, академік Новиченко демонструє видавничий плян „Наукової думки", в якому всі книжки Інституту філософії АН УРСР (їх понад 30) будуть видані російською мовою. Крім однієї, не без гіркої іронії зазначає доповідач, — яка називається „Історико-філософські фальсифікації українського буржуазного націоналізму". Ось така тут логіка! — закінчує свою думку Л. Новиченко.

(Між іншим, назва цієї книжки носить двозначний зміст. Можна розуміти, що в ній пишеться про те, як історики та філософи фальсифікують буржуазний український націоналізм, чи не так?)

Згадує Л. Новиченко, що не тільки не припиняється русифікація, а й поширюється: „Міністерство вищих шкіл (Мінвуз СССР) на підставі просьби Мінвузу УРСР розпорядився перевести у факультатив, тобто, в необов'язкове вивчення дисциплін, які зв'язані з місцевими особливостями республік". Таке замасковане формулювання для України означає, — не вивчати українську мову, літературу та історію України. „І це, — розпачливо вигукує доповідач, — для студентів-гуманітаріїв!"

Ніяких пропозицій, як бачимо з доповіді, не знаходить потрібним подати Новиченко, лише констатує факти, висновки робіть самі. А тим, хто ігнорує заповіти Леніна, відсилає до його відомого висловлення про „право трудящих мас учитися і розмовляти в усіх радянських установах рідною мовою, всіляко протидіючи спробам штучними засобами відтіснити українську мову на другий плян..."

Це записано і затверджено в „Резолюції про радянську владу на Україні" 68 років тому назад. За цей час комуністи, йдучи за ленінськими заповітами, не тільки не дали права українському народові вчитися і вживати рідну мову в установах, а навпаки, не частковими спробами, а невпинними цілеспрямованими засобами придушують українську мову, нахабно русифікуючи все культурне життя республіки.

До до кого апелює шановний академік Новиченко, цитуючи ленінські слова? Вони для нинішніх ленінців — порожній звук.

Не важко уявити, якою особистою мужністю, — про що так підкреслено говорив Б. Олійник на партійних зборах, повинні володіти поборники перебудови, щоб іти супроти течії більшости. А більшість ця в даній ситуації є небезпечною силою не так своєю кількістю, як зброєю стандартного, догматичного мислення і тупоголового діяння під гаслами і цитатами клясиків марксизму-ленінізму. Та не просто вона виголошує стандартні гасла, але готується перейти до активної протидії, створюючи не лише окремі вузли неприйняття революційного оновлення, — як сказав доповідач, — а й ладнає організований опір перебудовному процесові. Можливо, для декого з присутніх на тих зборах ці слова здалися занадто різкими, бо далі він додав: „Не треба, товариші, боятися називати речі своїми іменами".

О. Гончар у цей час виступив на всесоюзному радіо і назвав ці речі належними іменами: знахабніла, непідлегла контролю народу бюрократизація, корупція, хабарництво, протекціонізм керівних кадрів, їхня невгамовна пожадливість, засекречені відомчі кабінети, де можна було потай плянувати Чорнобиль поблизу багатомільйонного Києва та абсурдний проєкт Дунай-Дніпро, пускати під затоплення мільйони гектарів найродючіших українських чорноземів, — „Хіба це все не могло пригнічувати дух людини, не позначитися на всьому нашому житті, не сковувати творчі сили суспільства?" — закінчує він свій убивчий перелік основних пороків системи.

Продовжуючи свою думку, О. Гончар протестує проти дальшого руйнування дорогих українському народові історичних місць. Виявляється, в Чигирині, святому місті України, гетьманській столиці часів національно-визвольної війни проти шляхти, де на кожному кроці озивається до нас історія народу, — передбачається поставити... новий Чорнобиль!

Яке справедливе і глибоке обурення лунає в словах Олеся Гончара: „— Ніби й справді якийсь зловісний перст указує рити котловани там, де найбільше зосереджено духовних цінностей народу!

Слід було б уже й назвати, що то за вказівні персти і назвати тих, за чиїми вказівками понищено стільки безцінних скарбів українського народу. Не боятися назвати хто є хто, не зважаючи на чини та посади, як то закликає Б. Олійник у своїй доповіді. І покарати їх народним судом.

Щось не дуже бояться покарання злочинці. Вони навіть мостяться до лав пере-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Лідія Бурачинська

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ВБРАННЯ

У 1978 році вийшла у видавництві „Мистецтво" у Києві книжка п.н. „Нариси з історії костюмів" у двох частинах. Автор її є К.К. Стамеров, який вклав велике старання у зібрання матеріялів і написання цієї книжки. Із вступного слова, що вміщене у книжці, виходить, що автор уже не живе. Та видно, що його працю належно оцінили й її видали, засобивши її численними ілюстраціями і кольоровими малюнками.

У двох вступних статтях автор дав огляд поняття одягу й костюму. Одяг — це вбрання, що ним людина прикриває своє тіло, щоб захистити його від зовнішніх дій середовища. Він складається з численних предметів, спершу примітивних, а потім складніших, що виконували цю функцію. До них належало не тільки натільне вбрання, але й головний убір, взуття і рукавиці.

Зчасом людина старається придбати прикраси, що ними доповнює одяг. Це може бути мальовило на тілі у первісних народів, далі декоративні предмети, що їх начіплює до одягу, як бляшки чи камінці, а вкінці можуть бути клейноди, коли їх навчилися виробляти. Врешті не тільки начіпні прикраси, але й вибагливий крій і матеріял перемінюють одяг у костюм. Останній ступінь осягається, коли стрій репрезентує якусь особистість, це значить — пов'язаний з її становищем, як наприклад, одяг княжої верстви. Окреме місце займає одяг з спеціяльним призначенням, як військовика чи духовної особи.

Окрему увагу приділив автор історичному розвиткові костюму. На це впливали численні чинники, як релігійний світогляд, засоби транспорту, техніка виробництва, а вкінці також гігієнічні взгляди. Велику увагу приділює автор мистецькому стилю доби, що зветься модою. Це є певні зміни в формі костюмів, що їх диктує панівна течія у суспільстві.

Врешті цікавить нас, яких народів одяг і костюм автор взявся опрацювати. Почав він від стародавнього Єгипту, Греції й Риму (при тому зачепив також Ассірію, Іран і кілька варварських племен), дальше перейшов до Візантії, Західньої Европи, стародавньої Русі, Росії, України, вкінці перейшов до Арабії, Індії, Китаю й Японії. Це в першому томі. У другому він опрацював західньоевропейські костюми різних часів з окремим узгляднениям військових одностроїв і одягу духівництва. Щодо вибору цих країн, то він знов пояснив у вступі, що руководився значенням даного народу і потреб їх висвітлення в театрі, кіно і мистецтві.

Нас цікавить також, в який спосіб автор підходив до цього завдання. При кожному описі він наперед накреслював загальний розвиток одягу даної країни. Починав від примітивних форм, яким опрацьовували тканину й провадив до більш складних, що розробляли одяг у більш декоративну форму. При тому він не щадив закидів в бік проводу, що відокремлювався тим від простолюддя. Взагалі він жаліє, що для простішого вбрання мало джерел, зате для вибагливого має їх подостатком. Також добачує в творенні першої групи одягу вплив клясової боротьби. Наприклад, у Франції, де промисл розвивався більш повільно, французька буржуазія не створила свого окремого вбрання, тільки наслідувала аристократію. Тоді коли в Англії, де клясові інтереси скоріше себе проявили, в боротьбі середнього стану проти дворянства, там постав окреслений буржуазний костюм. Отже руководився певною ідеологією у своєму завданню.

Для нас найбільш цікава частина та, де автор опрацьовує костюм стародавньої Русі і український. Як підійшов він до цього завдання і чи можна використати його для наших потреб?

Головною властивістю староруського одягу К. Стамеров уважає його глухість. Це значить, що вбрання було щільно зішите, з невеликими отворами й розпорами. Причиною тут були кліматичні умовини, що вимагали від одягу в першу чергу захисту від негоди. Другою причиною, що її наводить автор — це релігійні вірування, що забороняли всяке оголювання, як це було в звичаю у Греції чи Римі.

Прикметою того одягу була також його білість, що її діставав від головного складника полотна. Хоч пізніше вміли надати певних кольорів, фарбуючи полотно рослинними засобами („крашенина") чи витискаючи на полотні різні узори („вибійка"). Та найбільшої прикраси надавала одягові вишивка, що розвинулася дуже рано. На неї вживали найбільше червоного кольору, що береже тіло „від лихого ока". Староруська знать мала свої засоби прикрашування, як „саджения перлами", що їх знаходили в ріках півночі або спроваджували зі сходу. Також уживали дороге хутро до прикраси свого верхнього вбрання. Випрацьовані були також клейноди, що їх виконували в столицях наші золотники.

Початки нашого існування автор обговорив в розділі „Костюми стародавньої Русі". Для тієї цілі він злучив розвиток цілого слов'янського простору на сході, а саме — українців, росіян і білорусів в одне ціле. Часово це охоплює три століття, від X - XIII. І хоча він розгортає свій опис поодиноких частин одягу на підставі джерел Київської княжої держави, то він уважає, що це відноситься також до Московщини й Білорусі. Воно може бути правдою, що в тому часі, коли київські князі контактувалися з Візантією і прийняли звідтіля свій княжий одяг, що

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про смертні традиції

Який макабричний заголовок — подумають деякі із читачів О-ки — та ще й до того в часі літа, коли кожний хоче переживати щось гарного і думати про приємні речі.

Але на жаль, саме те літо мимоволі насуває такі думки, бо вже, здається, давно не було такої повені смертей у нашій громаді, як в останньому часі і це з-посеред визначних та широковідомих громадян. Отож, не одному із нас довелося куди частіше, як побажане, відвідувати похоронні заведення і цвинтарі, а з тим бути свідком наших „смертних" традицій, що їх назагал наша спільнота дуже гостро притримується.

Як воно сталося, що саме ці традиції так сильно тепер виступають і чи справді були вони завжди у нас частиною родинного звичаю, що передається з роду в рід? І чи не є тут так як і з весіллями, яких закинуті традиції — ми відірвані від материка — тепер відновили.

Хоча нам не легко до того признатися, що добре пам'ятаємо ці часи, але таки в ім'я правди треба сказати, що у передвоєнному Львові не було усіх тих складних весільних і похоронних традицій, які тепер немов „обов'язкові" і яких майже всі побожно притримуються.

Отже „обов'язково" ідемо скласти вислови співчуття і попрощати покійну людину до похоронного заведення (при тому є цілий ряд осіб, які відвідують майже кожну таку оказію і заступають в цей спосіб давніх традиційних плачок), „обов'язково" споглядаємо у відкриту труну з думкою, що там лежить хтось інакший, а не людина, яку ми знали, „обов'язково" слухаємо декілька, а то і кільканадцять прощальних промов у яких промовці, звичайно, більше говорять про себе, як про мерця, тай „обов'язково" мусить бути після похоронів тризна і, „обов'язково" співаємо накінці Журавлів".

Усе те дуже часто є далеко понад сили і психічну рівновагу членів родини, а все ж їх переводиться після втертих звичаїв, бо... так „випадає".

Здається, до того поняття „випадає" належить досі конечний в наших смертних традиціях чорний одяг і вживання закладу, якого ми не знали „колись", а саме українського похоронного заведення.

Так і у нашій метрополії ми від довгих років „традиційно" ідемо в одне і те саме місце, мовляв „з патріотизму", забуваючи притому, що цей патріотизм дуже дорого коштує і зовсім себе не оправдує. Але досі терпимо у вузьких, далеко замалих приміщеннях, слухаємо голосних розмов в неукраїнській мові службовиків цього „бизнесу" і хоча постійно це говоримо і нарікаємо, нічого в напрямі покращання не діється та далі більшість людей вибирає цей похоронний заклад бо він — „український".

Справді є у нас традиції, які треба і годиться продовжувати і передавати нашим дітям та внукам, як частину українських родинних звичаїв, але є також такі, які можна спокійно закинути без шкоди для народу і для найближчих членів родини, які мають до них безпосереднє відношення.

О—КА

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ОРЕНДАРІ В НАШИХ ДУМАХ

У з'язку з розмовами про українсько-жидівські відносини на сторінках української преси неодноразово була згадка про ролю жидів як орендарів доріг, торгових площ, рік та — особливо — церков в Україні. Останньо згадав про це Е. М. Розенбавм („Український Тижневик" з 28-го червня 1987 року), проте зробив це в іншому аспекті, кажучи, що говорення про ці речі належать до „диковинних" проявів антисемітизму.

Справа ця вимагає точного і об'єктивного дослідження. У нас покликаються не раз на відому пісню „Їде, їде Зельман". У збірнику З. Лиська „Українські народні мелодії" (Ню Йорк, 1964) є 13 записів-варіянтів цієї веснянки з таких різних околиць, як Покуття, Стрийщина, Поділля, Холмщина. Дівчата виводячи свої веснянкові ігри й обряди, радіють, що їде Зельман) у деяких піснях „пан Зельман") з ключем від церкви.

Справа, про яку мова, записана точніше і виразніше в старовинних думах. Цей рід народної творчости втішається у фольклористиці особливою повагою. Дмитро Ревуцький писав:

„Докладність оповідання, точність виразу — одна з рис дум. Вона надає думам певности, викликає в слухачах віру в те, що співає кобзар". („Українські думи та пісні історичні", Київ, 1930).

Збирання і точне записування дум було проведене вже в першій половині минулого сторіччя, у висліді чого появилися цінні видання П. Куліша (1856-1857) та В. Антоновича й М. Драгоманова (1874-1875).

Понад сто років тому у кобзарському світі великою повагою втішався кобзар-сліпець Андрій Шут родом з Чернігівщини. З-під його рук вийшло біля 30 учнів-кобзарів. В одній з дум, що їх він виконував, є мова про те:

Як у землі краяевській
да добра не було.
як жиди-рандарі всі шляхи
козацькі заорандували.
що на одній милі
да по три шинки
становили.

(Закінчення на стор. 3)

ОЙ, КУМЕ, КУМЕ, ДОБРА ГОРІЛКА"

Мабуть почуття гумору, відчування мелодії слова буває у людей вроджене, подібно як добрий слух чи голос, або вразливість на кольористику образотворчого мистецтва, і ніякі школи, ніякі дипломи тут не поможуть. Школа, освіта може тільки розвинути, вдосконалити те, що в тому випадку дане від Бога, або, як хто хоче, від природи. „Знать, від Бога і голос той і ті слова...", як каже Шевченко.

До такого висновку я дійшов, переглядаючи цьогорічний „Український календар" видаваний Українським Суспільно-Культурним Товариством у Варшаві, а в ньому розташований на двох сторінках куточок гумору.

Абсолютний брак вуха до гумору у редактора календаря помічаю вже від кількох років, але досі не придавав тому великого значення. Щоб не бути голословним, подаю приклад з минулого року:

У художника:
— Скільки коштує ця книжка?
— П'ятдесят тисяч.
— А де ж осел?
— Який осел?
— А той, що дасть вам стільки за цю картину..."

Ха! Ха! Ха! — найбільш розсмішили мене оті три крапки, зовсім там нікудишні.

У цьому році рівень гумору не звівся вгору і блистить такими перлинами:
— Степане, йди на збори!
— А про що будемо говорити?
— Будемо брати зобов'язання.
— Якщо брати, то піду. А якщо виконувати, то кажіть Василеві.

Можна за боки братися зо сміху.

Не треба навіть мати доброго нюху, щоб здалека почути як воно задуває київським „Перцем" — гіршими його зразками.

Я не розводився б над тою темою, коли б не появилося щось нове в тому куточку — нова тематика, а властиво, її накопичення. На 15 жартів або ніби жартів-чотири горілчані. Подам їх всіх, нехай не чуються покривджені ті, хто не має змоги тримати в руках це видання:

— Поїдемо до мене в село?
— Та я не хочу...
— Чому?
— У вас горілку заставляють пити.
— А ти на зло не пий!
— Я, бачиш, нікому зла не хочу робить.

• • •

— До дна, куме, до дна тягніть...
— Я то її дотягну, а хто ж тоді мене дотягне на той кінець села?

• • •

— Ну, що сказав лікар про твою хворобу?
— Що не можна пити ні вина, ні пива...
— А горілку?
— Про горілку нічого не сказав, а я не хотів питатися...

• • •

— Пожалійте бідного каліку, дайте пару грошів на хліб.
— А може на горілку?
— О ні! На горілку я вже назбирав.

Як бачимо, тут находяться майже всі компоненти жартів, якими розважає „Перець" своїх невибагливих читачів: село, кум і горілка. Чомусь прогавили четвертий складовий елемент — жінку, що зачаїлася в сінях з кочергою. Великий недогляд — надіймось, що редактор в наступному році поправиться.

Для збагачення літературних форм та гармонійности цілости композиції редактор попередив куточок гумору ось такими „афоризмами" (заголовок редакторів, мої тільки лапки):

А від пива болить спина,
А від меду — голова.
Купи ж мені горілоньки
Задубіювже сама.

• • •

„Скажи, з ким п'єш, а скажу, хто ти".

• • •

Виринає тут суттєве питання: яку ціль поставив собі тут редактор, чим він керувався, насичуючи куточок гумору горілчаною тематикою? На власний вжиток я знайшов дві можливі відповіді: або Ґорбачов почувся переможений в боротьбі з проґресивним совєтським алькоголізмом і все залишається по-старому, або така боротьба все ще триває, а редакція календаря у такий спосіб документує свою незалежність.

Якщо правильна друга відповідь то було б непогано помітити таку ж незалежність і на інших сторінках календаря. Бажаю успіхів.

Мґр І. Козак доповідав про корпораційні фінанси

Говорити про фінансову адміністрацію другої найбільшої у світі корпорації можна дуже довго, найменше кілька днів. Передати її зміст у зрозумілій формі для загалу протягом одної години — майже неможливо. Таке завдання взяв на себе мґр Ігор Козак, даючи згоду доповідати про адміністрацію корпораційних фінансів Форда на ширших сходинах ТУІА, Товариства Українських Інженерів Америки, — відділ Дітройт, які відбулися 9-го травня ц.р. у Воррен, Мишиген. Доповідач мґр І. Козак обмежив свою доповідь до рахунково-фінансової адміністрації у головному бюрі корпорації, з якою він є безпосередньо пов'язаний.

Мґр І. Козак

Ігор Козак закінчив студії дипломами бакалавра і маґістра бизнесової адміністрації в Вейн-стейтовому університеті у Дітройті. Понад тридцять років працює у автомобільній компанії Форда, займаючи прогресивно відповідальні становища у відділах Інтернаціональної адміністрації фінансів.

Виробничий процес, починаючи купівлею сирівців і кінчаючи продажжю готового продукту — автомобіля, тягарівки чи трактора, — є насичений фінансовими трансакціями. Ці всі трансакції є віддзеркалені у фінансових квартальних і річних звітах. Фінансові звіти, самозрозуміло, є висідом праці тисяч осіб. Праця ця надзвичайно складна і вимагає відповідного знання і довголітнього досвіду.

Цілість чи частина процедури часто міняється з застосуванням модерних компюторів та інших електронічних машин. Машини виконують майже всю детальну і повторну працю, яку колись виконували працівники. Однаце, висліди праці машин треба стало перевіряти. Ця масова автоматизація бюра ввела нові неґативні аспекти, як безособистість, надужиття, крадіж тощо. Роля діловода, однаце, значно змінилася протягом останніх десять років. Його праця, з одного боку полегшала, а з другого — стала більш складною, до чого спричинилося книговодство „без паперу".

Автомобільний ринок став світовим у останніх роках. І тим самим впливи світового ринку на вартість доляра, яка постійно міняється, є дуже важливим фактом у фінансовій адміністрації і збереженні гроша. Щоби запобігти втратам, спричиненим зміною вартости доляра, і оптимізувати нагоду корисної виміни, корпорація купує спеціяльні контракти закордонних валют, які часто відповідоються в міру запотребування на покриття імпорту авт і частин.

Намагаючись вирівняти річні заробітки, автомобілеві компанії часто урізноманітнюють свої операції. Такі заходи вводять в адміністративну систему нові вимоги. Форд, наприклад, доповнює свої чисто автомобільні операції державними контрактами в ділянці оборони країни, економічним використанням нерухомостей, розбудовуючи на своїй і закупленій землі мешканеві, торговельні і бюрові приміщення. Розшуки інших можливостей вкладувати гроші для доброго заробітку і забезпечення стабільности є невгаваючим процесом, особливо в час, коли корпорація розпоряджає високою сумою готівки.

Не менш важним у адміністрації фінансів є контроля квартальної дивіденди, закупівля і амортизація нерухомостей, устатковання, консолідація рахунків і державні податкові розчислення. Мґр І. Козак також висвітлив відео-фільм про один проєкт т. зв. „диверзифікації" Форда, у ділянці реальностей, а саме торговельний комплекс Фейрлейн Центр у Дірборні, Мишиген.

Такі ширші сходини влаштовує відділ ТУІА у Дітройті квартально для членства із родинами, на які запрошуються ширше громадянство. Сходини, як звичайно, закінчилися товариською гутіркою при солодкому, приготованому панями відділу.

О. Серафин

„Новий Сокіл" — 1987

Цьогорічні пластові виховно-вишкільні табори на „Новому Соколі" попередила зустріч двох Чорноморських Куренів, 10-го Уладу Пластунів Сеніорів і 25-го Уладу Старших Пластунів, у днях 27-го і 28-го червня. Присутніх на цій цікавій зустрічі було понад 50 осіб. Багато з поміж них виростали на „Новому Соколі". На тих гостей, що були тільки обсерваторами зустрічі, повидінка і постава членів обох куренів робила позитивне і приємне враження, а пластунам сеніорам давала бнутрішнє вдоволення, що праця в Пласті не йде на марно.

Тиждень пізніше, 4-го липня, на „Новому Соколі" знову, — тим разом на цілих три тижні, — „ожили ліси й діброви, повно гамору, розмови і пісень в гагарнику". На високих маштах гряються з вітром прапори і сповіщають усім, що до свого гнізда злетілося пластове братство з усіх сторін нашого континенту. Замітним цього року був чисельний стан юнацьких частин, який є значно меншим, як звичайно. Причина проста. Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч у Канаді для відзначення 75-ліття Пласту манить пластову молодь своєю багатою програмою, а рівночасно оплата за перебування на виховно-вишкільних таборах і виїзд на таборування в Канаді в рамках програми ЮМНЗ для багатьох фінансово затяжкі.

Таборовий референт Окружної таборової комісії „Новий Сокіл", пл. сен. Ярослав Пришляк, знаний всьому пластовому братству братчик Славко, є рівночасно комендантом табору новаків, цього року чисельно найбільшого, бо тут їх є 54. Обсервуючи цей табір, не раз дивуюся, як цей братчик може видержати стільки гамору і крику, як потрапить знайти відповіді на сотки прерізних питань, полагоджувати дитячі спори і непорозуміння, і успішно заспокоювати тих, що затужили за мамою.

Крім цього до братчика належить нагляд над трома іншими, чисельно меншими таборами, бо це обов'язки референта таборів.

Три інші табори — це юначки під командою пл. сен. Діді Бутенко в числі 38, юнаки — 24 особи, з комендантом ст. пл. Андрієм Дмитріюком, і новаки, стан 26, комендантка ст. пл. Ірена Ващак.

Новацтво живе у вигідних, просторих куренях, а юнацтво, як звичайно, розбило шатра на мальовничих новосокільських полянах, обрамованих кучерявим лісом. Погода гарна. Дні гарячі, тож холодна вода басейну приємно відсвіжує розбавлену дітвору, яку поволі втягають у нормальне, здисципліноване таборове життя.

Залога басейну складається з трьох осіб під орудою ст. пл. Петра Коритка. Таборовою кухнею заряджує пл. сен. Марта Стасюк. Медична опіка — д-р Олександра Правак. Медична сестра — Надя Дорощак-Бергенстак.

Духовна опіка — о. декан Мар'ян Струць. Таборова канцелярія є в досвідчених руках пл. сен. Слави і Стефана Шишків. Адміністратором таборів перший тиждень є пл. сен. Богдан Пашковський, другий і третій — пл. сен. Мар'ян Стасюк. Подружжя Марта і Мар'ян Стасюк, обоє пластуни сеніори, довгі роки таборували на „Новому Соколі" і тепер, змушені обставинами праці, переїхати до Саґінав біля Дітройту, але вони не забувають за нас і пам'ятають про потреби нашої оселі. Пл. сен. М. Стасюк був довший час головою ОТК, Окружної Таборової Комісії, „Новий Сокіл" і вклав багато праці в розбудову оселі і її адміністрування.

Приготування оселі до таборування спочивало в руках пл. сен. Юрія Пашковського. Функція ця невдячна і тяжка, бо треба якось узгіднити обов'язки родинні, професійну працю і потреби „Нового Сокола". При загальній байдужості молодих подруг, що виросли вже на новому місці поселення справа ця не легка.

Богдан Пашковський

Пропам'ятний фонд М. Данилевич

Марта Данилевич (1947-1985) в день її смерти була професором історії у Аткінсон коледжі при Йорк університеті в Торонто, Канада. Як історик феміністок пл. Марта Данилевич мала за собою багато опублікованих праць з релігійної тематики та з освіти у провінції Квебек. Вона залишила за собою майже викінчену версію її докторської тези „Taking a Veil in Montreal, 1840-1920: An Alternative to Marriage, Motherhood and Spinsterhood". Текст книжки викінчили три товариші-колеги св. п. Марти, професори університетів; та книжка остаточно появилася друком весною 1987 року.

Пропам'ятний Фонд Марти Данилевич створили з думкою продовжувати, про пагувати та підтримувати студії у галузі історії жінки з точки погляду фемінізму. У вужчому аспекті фонд піддержує історичні досліди у таких галузях: жінка та її походження, жінка і релігія, жінка та праця, жінка та соціальні реформи, жінка і наука та вкінці — жінка і родина.

Пропам'ятний Фонд Марти Данилевич наділив нагородою-стипендією 1986 року Францес Свирипу з університету в Альберті. Її проєкт, чи радше теза, під наголовком: „Від селян еміґрантів до етнічних канадців: українські жінки у західній Канаді під час Другої світової війни", вибрало жюрі з поміж 37-ми подань, що вплинули з цілої Канади.

Францес Свирипа одержала нагороду в сумі 2000 дол. як допомогу закінчити розшуки до її докторської тези при Українському Науковому Центрі у Вінніпеґу та публічних архівах Канади. Кінцевий вислід розшуків вона подасть у листопаді 1987 року до Канадського Дослідного Інституту для емансипації жінок (CRIAW) на руки адміністратора Фонду. Рівночасно поручено їй опублікувати вислід її праці у CRIAW або в публікації „Feminist Perspectives".

Докторантка Ф. Свирипа закінчила з відзначенням бакалявреат у 1973 році й маґістерку у 1976 році в Альбертійському університеті. Під цю пору вона є докторантом історії на цьому університеті. Від 1969 року вона одержала дев'ять наукових стипендій, признань та нагрод. Її наукові праці та рецензії появилися у журналах: „Polyphony", „Canadian Ethnic Studies", „Journal of Ukrainian Studies", як також у її двох виданнях: „Looking into my Sister's Eyes: An Exploration in Women's History", видавцем якої була Jean Burnet і „Continuity and Change: The Cultural Life of Alberta's First Ukrainians", виданої проф. Манойлом Лупулом.

Пропам'ятний Фонд Марти Данилевич начисляє під цю пору суму 15,305 долярів. Від початку його існування у березні 1985 року пожертви до Фонду впливали від людей різних професій як з Канади, так і Америки, включно з українською спільнотою, від жіночих організацій, близьких приятелів, академічних співробітників і студентів. Як CRIAW (Canadian Research Institute for the Advancement of Women), так і Комітет Фонду були мило заскочені щедрими пожертвами з надією, що як попередні, так і майбутні жертводавці щедро відгукнуться також і в майбутньому.

Велике число прохань висококваліфікованих аплікантів на стипендію, що вплинули до Фонду у 1986 році, було відрадним та позитивним явищем. Якщо цей наплив прохань мав би бути мірилом потреби робітників пера у галузі історії жінки, тоді ми глядимо у майбутнє з надією, сподіваючись, що Фонд збільшиться фінансово до тої міри, що могтиме приділяти більше як одну стипендію в році.

Комітету Фонду цією дорогою дякує усім жертводавцям, що зложили свої датки на цілі Фонду, і сподівається подібної підтримки у майбутньому.

Комітет Фонду

Помер Ф. Дуб'яга

Після довготривалої недуги помер 19-го березня християнин, активний церковний діяч, св. п. Федір Дуб'яга. Громада завжди вибирала сл. п. Ф. Дуб'ягу в керівні органи Парафіяльної ради, також він був головою Контрольної комісії в Дієцезії УПА Церкви (Соборноправної).

Покійний народився в селі Піски, Лохвицького району, на Полтавщині. Сл. п. Федора переслідував комуністичний режим в Україні, а в 1943 році німці насильно вивезли його з дружиною Олександрою в Німеччину на невільну працю, де перебував до кінця війни. В 1950 році прибув до Америки, поселився в Дітройті і 37 років був активним членом парафії УАП Церкви св. Апостола Андрія.

Панахиду і похорон по Покійному відправив Архиєпископ Петро Січескальський і також промовив прощальне слово. Співав хор під диригентурою Валентини Шершун.

Парафіяни та друзі в смутку провважали в останню дорогу улюбленого брата у Христі Федора Дуб'ягу; в похоронній колоні було понад 30 автомобілів.

Св. п. Федір похоронений на цвинтарі Вудлон в Дітройті; залишив він у смутку дружину Олександру та друзів.

М. Коваль

Розваги про доброго друга

Минув один рік від смерти доброго друга д-ра Ігоря Шалаути. Він помер у сні 28-го травня 1986 року, маючи 49 років. Якраз у сумну річницю, 30-го травня 1987 року, зібралися родина й приятелі на панахиду й посвячення пам'ятника на цвинтарі.

Після посвячення пам'ятника ще раз прощали св. п. Ігоря такі особи: приятелька родини Крис Феррел, парох о. крилошанин Петро Леськів, дияком Ярослав Чопіль і Оля Івах.

Доктор Ігор Шалаута був лікарем-гінекологом. Він, з дружиною Анею, мешкали в Лос Анджелесі. Він батько чотирьох дітей: Славка, Наді, Марка й Андрія. В Лос Анджелесі, Каліфорнія, Ігор оселився від 1970 року; був він популярним членом української громади. Загальнолюблений поважаний і баканий в товаристві через його милу й веселу особистість. Людина він був скромна, що мала все час і добру раду для кожної особи. Це поверховні і загальні окреслення, але справді він був дуже глибокий і чулий чоловік. Ці прикмети витисалися через його життя.

Св. п. д-р І. Шалаута

Він народився в Борщеві в Україні у родині д-ра Ярослава і Марії з дому Семків. Там, у гарному домі батьків, усе мало вигляд на чудову будуччину. Батько його тішився, бо бачив у Ігореві свого майбутнього асистента.

Прийшла Друга світова війна, і в 1941 році большевики забрали батька, і від того часу родина ніколи не довідалася, що з ним сталося. І так на п'ятому році життя Ігор опинився сиротою. При кінці війни бере Марія Шалаута Ігоря з України, втікаючи на Захід, до Зальцбурґу в Австрії, де Ігор ходив до школи. Його мати від того часу заохочувала його студіювати медицину. Ігор теж виявляв зацікавлення музикою.

По приїзді до Америки замешкала мати з сином у Дітройті, Мишиген, де Ігор продовжував свою шкільну науку і співав у шкільному хорі. Він закінчив середню школу в Гемтремку і відразу вступив на передмедичні студії в університет Вейн. Щоб забезпечити себе фінансово на дальшу медичну науку, працює св. п. Ігор після шкільних годин і під час вакацій в шпиталі Гарпер і в Інституті Дослідів Рака. Там він набирає доброї медичної практики.

На медичні студії вступив він до медичної школи при Мишиґенському університеті. Під час студій св. п. Ігор Шалаута одружився з Анею Перецькою. Бере він і далі участь у громадському житті в Анн Арбор, співає і вчить народних танців. В 1962 році успішно він кінчає медичну школу. Практику з гінекології відбуває в Феніксі, Аризона, і в 1966 році вступає до війська до 1969 року, коли закінчив свою службу рангою майора. Окрім приватної практики, був наш лікар консультантом у Кольорадському університеті.

Родина його збільшується. Народився Славко і Надя, а пізніше Марко і Андрій. У 1970 році д-р Ігор відкриває приватну практику в Каліфорнії при клініці Фейсі. Він продовжує далі спеціялізаційні курси й зчасом дістає позицію заступника професора гінекології в університеті Полудневої Каліфорнії (USC), а в 1976 році входить в практику при медичній групі „Перманенте", де працює до своєї смерти.

Гарно виглядає також життя успішного лікаря. Але це не усе, бо Ігор був теж активним членом в громадському житті, де він був і активним членом Пласт-прияту, українського хору і у Українського Лікарського Товариства та різних американських професійних організацій.

Дивлячись з особистого погляду, пам'ятаємо його як доброго мужа, батька і друга. Завважуємо, що від приходу дітей в його родину в обох Шалаутів створилася спеціяльна комітива і ніжність до їхніх дітей. Тепле і гарне мав він теж відношення до своїх пацієнтів.

Знаємо, що він був успішний як лікар і люблений як член громади та й приятель, однак, життя його не було легким. Тяжкі і прикрі пережиття під час війни, еміґрація, не легкі початки в Америці. Але ці всі перешкоди не стримують його від його життєвих змагань й участи в громадському житті. Ніякі перешкоди не збивають його з дороги до його мети. Св. п. д-р Ігор Шалаута завжди був готовий помогти другим. Він своїм приміром заохочував своїх приятелів до корисного життя. Своєю скромністю відвертав від себе увагу й ніколи не чванився своїми успіхами. Своєю піснею (мав він гарний голос) заохочував нас до свого рідного.

Пісня затихла — ми всі відчуваємо цю сумну тишу по його відході.

Дорогий Друже, прощавай! Вічна Тобі пам'ять.

Іриней Прокопович

Е. Волошин...

(Закінчення зі стор. 1)

мира Великого — розвиток і поширення християнства у першому тисячолітті". По полудні головний предсідник УНС д-р Іван Флис звітував про леґальні і технічні труднощі, пов'язані з проєктом будови мешкань для сеньйорів на Союзівці. Вив'язалась гаряча дискусія але жадних заключень не зроблено.

Д-р С. Ворох доповідав про Гарвардський Проєкт та просив присутніх про датки на здійснення цього проєкту.

Вечором відбувся бенкет у залі „Веселки", яким вміло проводив д-р Р. Барановський. Чикаґська група з рецитаторкою О. Мудрою забавляла учасників гуморесками. Відтак під звуки оркестри Снігура сеньйори забавлялися до пізна.

У п'ятницю вранці, 19-го червня ц.р., ухвалено приділити датки на Український Музей в Ню Йорку 300 дол. на Комітет Оборони Українськой Спадщини — 100 дол. на Гарвардський Проєкт — 100 дол. і на Фонд оборони І. Дем'янюка 100 дол. Д-р Р. Барановський прочитав для одобрення резолюції конференції, які прийнято з деякими поправками. Ново обраний голова Е. Волошин подякував усім, які причинилися до успішного переведення цього з'їзду.

Протягом цілого тижня учасники мали можливість оглянути мистецьку виставку Галини Тренклер і Богдана Кондри, як також пропам'ятний календар з нагоди 1000-ліття Хрищення України з ілюстраціями мистця Петра Андрусіва.

Орендарі...

(Закінчення зі ст. 2)

І далі:

Іще ж то жиди-рандарі
у тому не перестали,
на славній Україні всі
козацькі церкви
заорандували.
Которому б то козаку
альбо мужику
дав Бог дитину повити,
то не йди до попа
благословиться,
да пійди до жида-рандара
да положи шостак,
щоб позволив церкву
одчинити,
тую дитину охрестити

Точне наукове дослідження заторкненого тут питання с.на мою думку, одною з пекучих потреб наших часів. Додам, що чимало фактичних історичних даних можна знайти у поясненнях до згаданих дум.

Василь Витвицький

Ґлен Спей, Н.Й.

ГОЛОВА НАРОДНО-демократичної партії Афганістану Наджіб, завершуючи свою незаплановану візиту в Москву, влаштував пресову конференцію для совєтських і чужинецьких журналістів. Наперекір фактам, Наджіб твердив, що оголошена його урядом політика національного примирення принесла відчутні плоди. За словами Наджіба, з початку цього року понад 60,000 афганських втікачів вернулися в рідні місця з Пакистану і Ірану. Наджіб заявив також, що вважає можливим призначення 23 міністра, які не є членами партії. Разом з тим він додав, що в будь-якій можливій коаліції Народно-демократична партія повинна залишитися домінуючою силою.

Вотервліт поклонився княгині св. Ользі

Троє дівчаток-декляматорок на тлі жіночого хору під час Свята княгині св. Ользі у Вотервліті, Н. Й. Стоять (з правого боку): Лариса Дурбак, Леся Кузьо і Леся Філь.

У Вотервліті, біля Олбані в стейті Ню Йорк, влаштували святкування св. Ользі, Княгині Київській, членки Союзу Українок Америки.

Голова Окружного комітету СУА південного Ню Йорку Дозя Кушнір відкрила вступним словом Свято Княгині св. Ольги 31-го травня ц. р., в залі Українського Клюбу. Отець митрат В. Андрушків провів молитву, в якій згадав про непроминаючі заслуги св. Ольги, володарки України-Руси, для українського народу й держави. Жіночий хор під керівництвом Я. Кушніра проспівав дві молитви: „Богородице, Діво", і „Молитву до св. Ольги" М. Федорова. Збірні деклямації: „Княгиня Ольга" Лесі Храпливої та „1000-літня спадщина" Романа Заводовича виконали троє дівчаток: Леся Філь, Лариса Дурбак і Леся Кузьо.

Змістовну доповідь про св. Ольгу прочитала Зиновія Білас. Далі була збірна деклямація „Українській Княгині" Ст. Кральки, що її виголосили: Адріяна, Лариса й Ліда Бойчук, і Таня й Люба Мандзій. Церковний хор св. Миколая під проводом Я. Кушніра проспівав „Почаївську Божу Матір" (солісти Т. Шепелявий і Л. Кушнір), кант „Через поле широкеє" (соліст В. Літинський) муз. М. Леонтовича, та вкінці „Гимн на 1000-ліття" М. Федорова. Марія Бойчук рецитувала поему Р. Заводовича „Святій княгині, Ользі" і, закінчуючи програму, вона подякувала всім виконавцям і гостям.

Публіка нагороджувала кожний виступ у програмі, особливо дітей, довготривалими оплесками, хоч, на жаль, заля не була виповнена — не прийшли навіть ті, що повинні були прийти з уваги на своє становище. У рамках свята було влаштовано 99-им Відділом СУА виставку базар, присвячені Тисячоліттю Хрищення України-Руси. Виставку влаштував Михайло Коргун.

Іван Дурбак

Українське...

(Закінчення зі ст. 2)

воно перейшло також у ті дальші країни. Та не віриться, щоб одяг простолюддя, що виростав з потреб і можливостей такого великого простору, міг однаково розвиватися. Напевне сорочка і штани шилися з полотна чи сукна і мали той самий крій. Та інші частини вбрання, як поясне і верхнє творилося вже залежно від географічних і кліматичних умовин.

Оце лучення прикмет трьох народностей в початках має свою небезпеку. В описах жіночого одягу автор подає поміж поясним убранням — „паньову", не зазначуючи, де вона постала і як розвивалась. Натомість зовсім не згадує подвійних запасок, що колись правили за поясний одяг наших прабабунь. Також не згадує запасок із чотирьох частин, що були вживані у старинній Білорусі. Описуючи головний убір заміжньої жінки, згадує про „повойник", під яким вона збирала своє волосся. Це був чепець, що складався з денця й околиша. У формі чепця його знає вся Україна, має ще кілька виразів для окреслення його. Але назва повойника не залишилася ніде. Чи не вживалась вона на півночі.

І справді, коли автор входить у ближчі риси одягу, то дає виразні пояснення. У вступі до дальшої частини п.н. „Українські костюми", де описаний одяг ХУ-ХУІІ сторіч, там він згадує „паньову" з виразним зазначенням, що це складник російського народного вбрання (ст. 159). Так само згадує про повойник, як давноруський, що йому в Україні відповідав очіпок. (178) Чому ж немає цього в початках?

Та найбільше вияснює його становище декларація, що її він склав у вищезгаданому вступі. На його думку „багатовікова історія українського народу якнайтісніше пов'язана з історією великого російського народу". Він перелічує „єдність походження", „етнічну близькість", „спільність мови", „матеріяльної і духової культури" як підставу до свого твердження. З того виходить, що оця „близькість російського й українського народу" викликала „спільність багатьох видів одягу". Тому він не вважав за відповідне в початках відділити українські форми від російських. (Ст. 159)

Але це може зробити кожний читач цієї книжки. Коли переглядати другу частину (ХУ-ХУІІ ст.) окремо зроблену для й України, тоді це виразно видно. Російські костюми того часу так дуже різняться від українських, що це кожному глядачеві впадає в очі. Вони тяжкі і навантажені прикрасами. У чоловіків — довгі і широкі каптани, трояки шуби, глухі терлики, ферязі на хутрі, високі хутряні шапки. У жінок широкі сарафани, тілогрійки, душегрійки, шубки, опашниці, а на голові повойник, „сорока", кокошник із підниззю, лопатовидна кичка. Тоді коли в українському відділі одяг пішов іншим шляхом. Селянське вбрання достосоване до побуту, а запорізьке до вимог воєнного ремесла. Появився одяг міського населення: у чоловіків капота з узорної тканини, а в жінок корсет із спідницею. Врешті жупан чи контуш козацького сташини і багата свита шляхтянки, лямована хутром. Все це прийшло до нас із Заходу, рівночасно з вибагливими тканинами і прикрасами. Жіноче вбрання того часу приталене й підкреслює привабливість жіночої постаті. Кораблики чи очіпки завершують жіночу сильветку, а розпушене волосся у дівчат нагадує теперішню свобідну зачіску.

Ілюстрували книжку мистці М.П. Грох і В.Л. Тулін. В середині книжки вставка кольорових малюнків, виконаних окремо для кожної національної групи. У тексті кожного розділу вміщені численні рисунки враз із кроєм.

Отже в висліді книжка може нам придатися. Чи то для огляду різнорідних костюмів, що там знаходяться, чи то для зазнайомлення з українським історичним убранням. Але треба пам'ятати, що автор є сторонничий і не має права насвітлювати по-справжньому староруську добу.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

У 20-річчя смерти бл. п. мгра І. Красника

Невдячною була б наша спортова громада, якщо б збула мовчанкою 20-ту річницю смерти заслуженого спортового діяча мгра Івана Красника. Уродженець міста Перемишля, після гімназії закінчив студії фізичного виховання у Краківському університеті дипломом маґістра. Після повернення до Перемишля учителював у гімназії, активізував діяльність „Сянової Чайки", що перед Другою світовою війною відогравала в спорті у Західній Україні, поруч Львівської „України", Стрийської „Стріли" і ін. тодішніх клюбів чільну ролю. Дальше заснував СТ „Беркут", а пізніше СТ„Сян", футбольна дружина якого була поважним конкурентом СТ „Україна".

На ісході в Західній Німеччині віддав багато праці в СТ„Чорногора" в Д. П. таборі Авґсбурґ та в „Раді Фізичної Культури", якої був вибраний головою в 1947 році. Прибувши до ЗСА до міста Чикаґо швидко заснував спортовий осередок, який пізніше став відомий як УАСТ „Леви", організував СУАСТ-Північ і разом з головою СУАСТ-Схід Е. Жарським причинився до заснування Української Спортової Централі Америки і Канади.

Та не тільки спортове життя приманювало його. Мґр І. Красник був активним членом богатьох наших організацій на терені Чикаґо, які користали з його довголітнього досвіду доброго організатора і відданого справі громадянина. „Спорт не є сам для себе ціллю, — твердив він, — але засобом до мети, яку ставить собі нація. Тіловиховання і спорт перебувають у прямій пропорції до розвитку всього життя національної збірноти, бо вони є функціональною складовою частиною всього розвитку тієї збірноти".

„Для нас, — заявляв мґр Красник в імені усіх спортових співробітників, — спорт є складовою частиною чогось вищого, що змагає з одного боку до щодалі вище прямуючого, відважного й чистого людства, а з другого — прикріплення до живого національного організму. Це плянова, щоденна цілеспрямована і на довшу мету розрахована невсипуща праця, що свого завершення може досягнути в умовах своєї суверенної державности".

Е. Жарський

Панамериканський футбольний турнір

У п'ятницю, 7-го серпня ц.р., в Індіянаполісі розпочнуться Х панамериканські Спортові Ігрища, які проходитимуть до неділі, 23-го серпня.

Одною з конкуренцій цих Ігрищ буде футбольний турнір, в якому братимуть участь 12 футбольних репрезентацій, поділених на три групи:

Група „А": ЗСА, Арґентина, Ель Сальвадор, Трінідад Тобаго;

Група „Б": Канада, Бразилія, Куба, Чіле;

Група „Ц": Мехіко, Кольомбія, Параґвай, Ґватемаля.

Якщо йдеться про формат розгривок, то в першій рунді репрезентації поодиноких груп гратимуть між собою системою „кожний з кожним". Першуни кожної групи і четверта репрезентація з найкращим рекордом увійдуть автоматично до півфіналів, в яких переможець групи „А" зустріне четверту репрезентацію, а першун групи „Б" змагатиметься з лідером групи „Ц".

Остаточно переможці гратимуть за золоту й срібну медалі, а переможені за бронзову медалю.

Панамериканський футбольний турнір розпочнеться в неділю, 9-го серпня ц.р., і закінчиться фіналом у п'ятницю, 21-го серпня.

В моєму інтерв'ю з Денисом Лі, який є менаджером цих спортових Ігрищ, відповідальним за переведення панамериканського турніру я довідався, що речинець зголошень поодиноких складів репрезентацій є день 28-го липня ц.р. Консеквентно без прізвищ змагунів покищо є важко робити якінебудь прогнози. Все таки Лі передбачає, що Арґентина і Бразилія повинні бути найсильнішими учасниками турніру, хоч не виключає несподіванок зі сторони ЗСА і Канади.

Роман Дублянниця

УСВТ„Ч. Січ" — Юніон „Ленсерс" 2:0

В других змаганнях літнього турніру ДАБ, що відбулися у п'ятницю вечором, 17-го липня ц.р., „Ч. Січ" перемогла знову „сухим" вислідом 2:0, цим разом німецький клюб І-ої дивізії Космополітальної Ліґи Ню Йорку-Ню Джерзі-Юніон „Ленсерс" кол. С. К. Елизабет. Цікаво відзначити, що в складі цього німецького клюбу колишніх чемпіонів ЗСА під сучасну пору виступає тільки два футболісти німецького походження, решта — то змагуни італійці, портуґальці і ін. Тренує цю дружину колишній професійний футболіст із Західньої Німеччини, свого часу тренер професійних дружин у Філядельфії і Ню Джерзі, як теж збірної юнаків ЗСА Мені Шелшайд.

У звітовій зустрічі „Ленсерс" виявилися рівнорядними суперниками „Січовиків" тільки в першій половині, в якій вони вдало „опікувалися" нашими грізними напасниками (головно А. Бакуном і Сарджентом). У цьому ж часі вони теж провели кілька небезпечних для гостей контратак, що їх успішно ліквідували оборонці і воротар „Ч. Січі". Після перерви „Січовики" продовжували свою швидку й продуману гру, якою врешті втомили завзятих суперників. У 52-ій хвилині Андрій Бакун вдало закінчив акцію Брієнзи-Сарджента ефективним ґолем, яким відкрив конто 1:0. Кілька хвилин пізніше знову Бакун блискавично з'явився з м'ячем в підворітті „Ленсерс", але їх воротар, рятуючи безнадійну ситуацію, вибіг із своєї позиції і брутально звалив його на землю. Судця зарядив карний стріл, але Сабрій післав його прямо в руки воротаря суперників. У 67-ій хвилині Сарджент з подачі Богдана Куцини устійнив вислід змагань 2:0. Після тієї перемоги „Ч. Січ" веде в показнику табелі ігор, маючи на своєму конті 4:0 точок і 4:0 відношення ґолів.

Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Хамуляк, Торій, Апозато, Джонсон, Брієнза, Куцина, А. Бакун, Чижович, Каміка, Сарджент, Фонґ, Д. Бакун. Провідник Володимир Бакун.

(от)

Важко...

(Закінчення зі ст. 2)

будовників. Більше того, — користуючись гласністю, показують, як вони ще здатні глушити людські гласи, бо їм ця гласність стоїть поперек горла. І вони вже не мовчать. Про цю небезпеку недвозначно вказав О. Гончар у радіо:

— Від таких сьогоднішніх „дбайливців" гласности доводиться чути: „Щось дуже розбалакалися ці письменники, у вас втручаються..."

Нещодавно в одній статті, нами писалося, що на недавньому пленумі всесоюзної письменницької організації були присутні відповідальні особи з ЦК КПСС, міськомів, райкомів, міністерств та комітетів, які не зважаючи на запальність письменницьких виступів загадково мовчали за столом президії. Що б це означало? Демократичність? Свобода слова? Чи може незорієнтованість, розгубленість керівної сили?

На партійних зборах київської письменницької організації після блискучої доповіді Б. Олійника та не менш одвертих чесних виступів інших учасників зборів, зокрема, Петра Перебийноса, який суворо дорікав багатьом і собі в тому числі за непростиме мовчання в ту пору, коли одинаків-сміливців розпинали за „гласність", — виступив вельми повноважний партійний діяч, від якого борці за перебудову та кардинальні реформи революційного характеру чекали доброго слова і побажань успіхів на нелегкому шляху оновлення громадсько-політичного життя країни.

Не почули письменники ні доброго слова, ні будьяких побажань подальших успіхів. Натомість пролунали зловіщі попередження вельми відповідального партійного діяча на тих партійних зборах київських письменників:

„Тут на ваших зборах, — я мушу відмітити, відбувається своєрідне змагання, хто в'їдливіше скаже про недоліки... Піднімаються проблеми, які практично давно вже розв'язуються... Щодо мови багато розмов, хоча в останні роки справді спостерігається деяке звуження сфери її вживання... Нарікання викликає рівень мовної культури в театрах, кіно, пресі, на радіо, теле тощо. А найбільше гострим у виступах окремих літераторів стало питання добровільного вибору батьками для дітей мови викладання в школі...

Можна догадатися, що на цьому місці промовець зробив тривалу павзу, а учасники зборів завмерли в чеканні... І керівний партійний діяч припечатав: — „Це право батьків визначено і скріплено державним законом! Воно суттю своєю демократичне, — подобається це комусь чи ні! А кому не подобається, ми заявляємо, що не будемо відходити від ленінського принципу цілеспрямованого формування національно-російської двомовности, що було і залишається ключовою ланкою нашої роботи в галузі національних відносин".

З цього приводу (хоч і не безпосередньо зв'язаного з виступом цього діяча) влучно сказав О. Гончар тоді по радіо на весь Союз: „Тільки бюрократичне тупоумство здатне на те, щоб державним законом протиставити мови, внести врожнечу в шкільні класи, викликати відчуження між культурами народів". І ще додав: „Наш сучасник сьогодні трудиться в умовах демократизації і гласности, де повинно бути місця для самодура, для кар'єриста-бюрократа і пустобреха!"

Дуже пророзий натяк на таких, що нині виступають з керівними вказівками і загрозливими попередженнями.

А хто ж він той бюрократ-кар'єрист чи кар'єрист-пустобрех?

Назвемо ім'я того партійного вельможі, який на тих письменницьких зборах буквально закрив рота не тільки „окремим" промовцям, суворо застерігши всіх не сміти порушувати державний закон про школу і критикувати політику цілеспрямованої русифікації, яка була, є і надалі буде ключовою ланкою роботи партії в галузі національних відносин.

Ім'я його є Ю.Н. Єльченко. Він член Політбюра ЦК КПУ, секретар ЦК партії, керівна роля якої незмінна.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!